Lieta Nr.C12089122
ECLI:LV:DAUT:2022:0407.C12089122.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Daugavpilī 2022.gada 7.aprīlī

Daugavpils tiesa: tiesnese I.Šteine
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Consulting Investment Company" par hipotēkas un ar to saistītās aizlieguma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā.

Aprakstošā daļa

[1] 2022.gada 6.janvārī /pers. A/ cēla prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) "Consulting Investment Company" par hipotēkas un ar to saistītās aizlieguma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā (lietas 4.-6.lapa), norādot šādus apstākļus.

[1.1] Prasītājam pieder nekustamais īpašums – zemes gabals 13 ha platībā, kas reģistrēts Sventes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/.

[1.2] Minētajā nodalījumā nostiprināta pirmā hipotēka par summu 7240 Ls, kur kreditors SIA "CPP finanses", samaksas termiņš 2011.gada 17.novembris. SIA "CPP finanses" prasījuma tiesības cedētas cesionāram SIA "Consulting Investment Company".

Nodalījuma II daļas 2.iedaļā ierakstā Nr.1.1. ierakstīta atzīme - noteikts aizliegums bez SIA "Consulting Investment Company" rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām. Šis ieraksts precizēts 2019.gada 2.septembrī.

[1.3] Hipotēka nostiprināta, pamatojoties uz 2006.gada 17.novembra aizdevuma līgumu, ar kuru prasītājs aizņēmās naudas līdzekļus no SIA "CPP finanses" ar samaksas termiņu līdz 2011.gada 17.novembrim. Saistība tika izpildīta. Par cesionāru prasītājs uzzināja tikai 2021.gadā, ielūkojoties zemesgrāmatās.

[1.4] 2021.gada 19.oktobrī prasītājs nosūtīja atbildētājam uz juridisko adresi Ķekavas novadā iesniegumu ar lūgumu dzēst hipotēku. Atbildētājs nevēlējās saņemt sūtījumu, tādēļ tas atgriezās atpakaļ.

[1.5] Ielūkojoties Uzņēmumu reģistra ziņās, prasītājs noskaidroja, ka atbildētājs atrodas likvidācijas procesā no 2018.gada 7.septembra, no 2021.gada 16.novembra adrese nomainīta uz Rīgu. Sākotnējais kreditors SIA "CPP finanses" 2018.gada 24.maijā ir likvidēts un izslēgts no Uzņēmumu reģistra.

[1.6] Aizdevējs SIA "CPP finanses" un atbildētājs 2009.gada 11.novembrī noslēdza cesijas līgumu. Kopš šī laika ne agrākais kreditors, ne atbildētājs prasītājam nav ziņojuši par cesiju, kā arī nav cēluši pretenzijas pret atbildētāju.

[1.7] Aizdevuma atmaksas termiņš iestājās 2011.gada 17.novembrī. Atbilstoši Komerclikuma 406.pantam (trīs gadu laiks) šim darījumam iestājās noilgums. Līdz ar to atzīstams, ka prasītājam un atbildētājam nekādas saistības nepastāv, tādēļ atbildētājam kā hipotekārajam kreditoram ir pienākums dzēst zemesgrāmatā nostiprināto hipotēku un ar to saistīto aizlieguma atzīmi. Atbildētājs šos pienākumus neveic, tādēļ hipotēka un aizlieguma atzīme dzēšamas ar tiesas spriedumu.

[1.8] Pamatojoties uz Civillikuma 1036., 1039., 1309., 1379.pantu, prasītājs lūdza dzēst Daugavpils tiesas Sventes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/IV daļas 1., 2.iedaļas ierakstu Nr.1.1. par hipotēkas nostiprināšanu un II daļas 2.iedaļas ierakstu Nr.1.1. par aizlieguma atzīmi, kas reģistrēta par labu SIA "Consulting Investment Company"; piedzīt no atbildētāja prasītāja labā visus tiesāšanās izdevumus.

[2] 2022.gada 16.februārī saņemtajā paskaidrojumā SIA "Consulting Investment Company" norādīja (lietas 30.-33.lapa), ka prasību neatzīst pilnīgi, uzskata to par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Civillikuma 1286., 1309., 1907.pantu.

[2.1] Prasītājs vēstuli atbildētājam nosūtīja 2021.gada 19.oktobrī. Dokumenti par juridiskās adreses maiņu Uzņēmumu reģistrā tika iesniegti vēl pirms vēstules nosūtīšanas. Uzņēmumu reģistrs 2021.gada 19.oktobra lēmumā pagarināja lietas izskatīšanas termiņu un kopš 2021.gada 16.novembra atbildētāja juridiskā adrese ir nevis Ķekavas novadā, bet Rīgā. Tādejādi atbildētāja juridiskās adreses maiņa nav saistīta ar izvairīšanos no dokumentu saņemšanas.

[2.2] Prasītāja lūgums dzēst hipotēku un ar to saistīto aizliegumu ir nepamatots.

Ar Daugavpils tiesas 2021.gada 11.jūnija lēmumu Nr.3-12/02825 tika apmierināts SIA "Consulting Investment Company" pieteikums un nodota bezstrīdus piespiedu izpildei /pers. A/ saistība pret SIA "Consulting Investment Company" pēc 2006.gada 17.novembra aizdevuma līguma Nr.349 par maksājuma saistību 5225,54 EUR; saistību izpildi vērst uz ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/, ierakstītu Sventes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, kā arī no prasītāja piedzīti tiesas izdevumi 109,85 EUR.

Ja parādnieks uzskatīja, ka kreditora prasījums nav pamatots, prasītājam sešu mēnešu laikā no lēmuma nosūtīšanas dienas, tas ir, līdz 2021.gada 11.decembrim bija tiesības apstrīdēt prasījumu. Prasība tika iesniegta tikai 2021.gada 22.decembrī, jau pēc termiņa.

[2.3] Atbildētājs apstrīdēja prasītāja apgalvojumu, ka pretenzijas nebija celtas. Atbildētājs 2010.gada 28.janvārī, 9.martā, 13.aprīlī, 11.maijā, 2011.gada 5.jūlijā un 2013.gada 5.augustā nosūtīja prasītājam brīdinājumus par to, ka nav veikti maksājumi pēc 2006.gada 17.novembra aizdevuma līguma, prasītājs nav veicis nevienu maksājumu atbildētājam.

[2.4] Lai atgūtu parādu, atbildētājs 2020.gada 28.decembrī vērsās pie zvērinātas notāres Zanes Ernštreites ar lūgumu nosūtīt prasītājam brīdinājumu par parāda samaksu. 2020.gada 29.decembrī prasītājam tika nosūtīts brīdinājums ar paziņojumu par izsniegšanu. Tā kā sūtījums netika izsniegts, tad 2021.gada 11.februārī tika publicēts atbilstošs paziņojums oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

[2.5] SIA "Consulting Investment Company" saglabā savas tiesības uz prasījuma apmierināšanu no ieķīlātā nekustamā īpašuma, tādēļ nav pamata hipotēkas dzēšanai. Ķīlas tiesība ir dzēšama tikai tad, kad pilnīgi apmierināts kreditors. Prasītājs joprojām nav veicis aizdevuma pamatparāda 2488,35 EUR, līgumisko procentu par aizdevuma lietošanu 2488,35 EUR un līgumsoda 248,84 EUR samaksu, tādēļ ķīlas tiesības nav izbeidzamas un nav dzēšama hipotēka uz nekustamo īpašumu.

[3] Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.panta pirmo daļu, ar Daugavpils tiesas tiesneses 2022.gada 16.februāra lēmumu lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā (lietas 57.lapa).

2022.gada 17.februārī lietas dalībniekiem paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā (lietas 58.-61.lapa).

[4] Ar Daugavpils tiesas tiesneses 2022.gada 18.marta lēmumu tika noraidīts prasītāja pieteikums par prasības nodrošināšanu (lietas 69.lapa).

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir noraidāma.

[6] Saskaņā ar Civillikuma 1309.pantu ķīlas tiesība izbeidzas pati no sevis, kad dzēš prasījumu, kuram tā nodibināta, vienalga, kādā kārtā tas izdarīts.

Saskaņā ar Civillikuma 1379.pantu hipotēkas dzēš pēc tiem pašiem noteikumiem, kādi norādīti visām ķīlas tiesībām.

[6.1] Nav strīda, ka:

1) prasītājs un SIA "CPP finanses" 2006.gada 17.novembrī noslēdza aizdevuma līgumu Nr.340, ar kuru prasītājs saņēma aizdevumu ar samaksas termiņu līdz 2011.gada 17.novembrim;

2) prasītājam pieder nekustamais īpašums /adrese/ – zemes gabals 13 ha platībā, ar kadastra Nr./numurs C/, kas reģistrēts Sventes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/;

3) no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildes nodrošināšanai minētajā nodalījumā tika nostiprināta pirmā hipotēka par labu kreditoram SIA "CPP finanses" par summu 7240 Ls, kā arī ierakstīta atzīme - noteikts aizliegums bez SIA "CPP finanses" rakstiskas piekrišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām;

4) no zemesgrāmatas nodalījuma izriet, ka hipotēka nostiprināta un aizlieguma atzīme ierakstīta par labu SIA "Consulting Investment Company", pamatojoties uz 2009.gada 11.novembra cesijas līgumu (lietas 10.-11., 19.-20.lapa);

5) SIA "CPP finanses" ir likvidēta;

6) prasītājs 2021.gada 19.oktobrī nosūtīja atbildētājam uz juridisko adresi Ķekavas novadā lūgumu dzēst hipotēku un aizlieguma atzīmi (lietas 16.-17.lapa).

[6.2] Strīds ir par to, vai ir pamats dzēst hipotēku un ar to saistīto aizlieguma atzīmi.

Prasītājs norādīja, ka saistības ir izpildītas.

Atbildētājs iebilda hipotēkas un aizlieguma dzēšanai, jo saistības nav izpildītas.

[7] Saskaņā ar Civillikuma 1286.pantu ķīlas tiesība paliek spēkā tik ilgi, kamēr pilnīgi apmierināts kreditors, kuram tādēļ ķīla atbild pēc daļas samaksas arī par vēl nesamaksāto parāda daļu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 406.panta pirmo daļu, ja parādnieks uzskata, ka kreditora prasījums nav pamatots pēc būtības, viņš sešu mēnešu laikā no lēmuma nosūtīšanas dienas var celt prasību pret kreditoru, lai apstrīdētu prasījumu.

[7.1] Ar Daugavpils tiesas 2021.gada 11.jūnija lēmumu lietā Nr.3-12/02825 (lietas 35.-36.lapa) tika nodota bezstrīdus piespiedu izpildei /pers. A/ saistība pret SIA "Consulting Investment Company" pēc 2006.gada 17.novembra aizdevuma līguma Nr.340, kas nodrošināta ar zemesgrāmatā reģistrētu hipotēku pēc 2006.gada 17.novembra aizdevuma līguma Nr.340 par maksājuma saistību 5225,54 EUR, kas sastāv no neatmaksātā aizdevuma pamatparāda 2488,35 EUR, līgumiskajiem procentiem par aizdevuma lietošanu 2488,35 EUR un līgumsoda 248,84 EUR; saistību izpildi vērst uz ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese/, ierakstītu Sventes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/, kā arī no prasītāja piedzīti tiesas izdevumi 109,85 EUR. Lēmums stājies likumīgā spēkā 2021.gada 11.jūnijā.

[7.2] Zvērinātas tiesu izpildītājas L.Solovjovas 2022.gada 15.februāra paziņojumi (lietas 51.-52.lapa) apstiprina, ka tiesu izpildītāja uzsāka izpildu darbības izpildu lietā pēc Daugavpils tiesas 2021.gada 11.jūnija lēmuma lietā Nr.3-12/02825 par saistības bezstrīdus piespiedu izpildīšanu no /pers. A/ par labu SIA "Consulting Investment Company", kā arī paziņots par piedziņas vēršanu uz nekustamo īpašumu.

[7.3] Civillikuma 1838.pants nosaka, ka izdarītā samaksa jāpierāda tam, kas to apgalvo. Prasītājs nav iesniedzis pierādījumus, ka saistība, kuras izpildei nodibināta hipotēka un ierakstīta aizlieguma atzīme, ir izpildīta. Atbildētājs pierādīja, ka saistības pēc 2006.gada 17.novembra aizdevuma līguma nav izpildītas. Līdz ar to nav pamata atzīt, ka ķīlas līguma saistības ir izbeigušās.

[7.4] Parādnieks norādīja, ka par cesijas līgumu viņam nebija zināms un nekādus paziņojumus no kreditora nav saņēmis.

[7.4.1] Tiesa šos apgalvojumus uzskata par nepamatotiem.

[7.4.2] Zvērinātas notāres Zanes Ernštreites 2021.gada 29.marta notariālais akts Nr.2024 – apliecība par paziņojuma nodošanu apstiprina, ka 2020.gada 23.decembrī atbildētājs prasītājam sagatavoja brīdinājumu par parāda samaksu (lietas 37.-42.lapa), kurā informēja par parādu, noslēgto cesijas līgumu un lūdza samaksāt parādu, brīdināja par nemaksāšanas sekām. Brīdinājums tika nosūtīts prasītājam 2020.gada 29.decembrī ierakstītā sūtījumā pēc viņa dzīvesvietas adreses (lietas 43.-44.lapa). Sūtījumu nebija iespējams izsniegt (beidzās glabāšanas laiks).

2021.gada 11.februārī oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" laidienā Nr.29 (lietas 45.-50.lapa) tika publicēts uzaicinājums prasītājam nokārtot saistības pret SIA "Consulting Investment Company" pēc 2006.gada 17.novembra aizdevuma līguma un 2009.gada 11.novembra cesijas līguma.

[7.4.3] Tiesa secina, ka prasītājam tika pienācīgi atgādināts par saistību izpildi. Tas apstāklis, ka prasītājs nav saņēmis viņam adresētos sūtījumus, nenozīmē, ka brīdinājumi prasītājam netika sūtīti.

Prasītājs savu lūgumu atbildētājam dzēst hipotēku nosūtīja 2021.gada 19.oktobrī uz tajā laikā esošo juridisko adresi (lietas 16.-17.lapa).

Atbildētāja iesniegtie pierādījumi – Uzņēmumu reģistra lēmums (lietas 34.lapa) apstiprina, ka 2021.gada 14.oktobrī Uzņēmumu reģistrā tika iesniegti dokumenti par juridiskās adreses maiņu. Tas liecina, ka atbildētājs nav izvairījies no prasītāja iesnieguma saņemšanas. Šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes atbildētāja juridiskās adreses maiņas datumam, jo dokumenta saņemšanas vai nesaņemšanas fakts neietekmē parādsaistību esamību.

[7.5] Tiesa secina, ka lietā nav celta apvērsuma prasība atbilstoši Civilprocesa likuma 406.pantam. Prasītāja celtā prasība ir saistīta ar hipotēkas dzēšanu sakarā ar saistību izpildi. Saistības pēc aizdevuma līguma nav izpildītas. Tā kā prasītāja saistības ar spēkā esošu tiesas lēmumu nodotas bezstrīdus piespiedu izpildei, kas vērsta uz prasītājam piederošo nekustamo īpašumu, tad nevar uzskatīt, ka prasītāja saistības pret atbildētāju ir izpildītas, un ka kreditora prasījums pret prasītāju kā ķīlas devēju atbilstoši Komerclikuma 406.pantam ir noildzis.

Kamēr ar ķīlu nodrošinātais prasījums nav izpildīts, nav pamata dzēst hipotēku un ar to saistīto aizlieguma atzīmi. Šādos apstākļos prasība ir noraidāma.

[8.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

[8.1] Izziņa par tiesas izdevumiem (lietas 2.lapa) apstiprina, ka izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu ir 13,33 EUR.

Ceļot prasību, prasītājs samaksāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR (lietas 8.lapa).

[8.2] Tā kā prasība tika noraidīta, tad no prasītāja valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistīti izdevumi 7,96 EUR (13,33-5,37=7,96).

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu tiesa nosaka prasītājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193. un 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

noraidīt /pers. A/ prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Consulting Investment Company" par hipotēkas un ar to saistītās aizlieguma atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,96 EUR (septiņi *euro* 96 centi), ieskaitot kontā Nr.LV51 TREL 2190 4580 19000, Tiesu administrācija, BIC kods TRELLV22, norādot iemaksas mērķi: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C12089122.

Noteikt prasītājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Šajā termiņā tiesas izdevumu samaksu apstiprinošie dokumenti iesniedzami Daugavpils tiesā, lai netiktu uzsākta sprieduma piespiedu izpilde.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas un pieejamības dienas – 2022.gada 7.aprīļa, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Šteine

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.